

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Einleitung

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

DIVERSA VIRORVM
DOCTRINA,
AC SANCTITATE ILLVSTRIVM
TESTIMONIA,

*Quibus S. Matris TERESÆ de IESV spiritum
approbarunt, commendarunt, laudarunt.*

*Collecta à R. P. DIDACO IEPES Ordinis S. Hieronymi in prologo, quem quatuor
illis, quos de vita & miraculis S. M. Theresæ in lingua Hispanica conscripsit
libris, pramissit, in latinam translata à D. Matthia Martmez.*

Infiniti, quo Deus hominem prosequitur, amoris nusquam maiora indicia & argumenta dedit, quam in cruce pendens: in illa namque amorosa sua viscera patefecit, quarum magnitudinem nulla exprimat lingua, verba nulla satis exaggerent. At amoris teneri ac deliciosi, qui viscerum affectus & teneritudo est, quin & affabilis, amicæ, ac dulcis conuersationis, familiaritatisque, qua suis sese amicis communicat, eæ tantum animæ possunt esse testes, quæ ipsa & per experientiam ipsam sentiunt; illæ inquam, quæ per quamdam vitæ puritatem, contemplationis sublimitatem, amorisque subtilitatem, eò iam peruenere, illius vt sponsas deliciosissimas & amarissimas sese appellent, & reuera etiam sint. Nullius quippe matris tanta est sollicitudo & anxietas, nullius sponsæ tantum illicium, nullius item animus ita ab amore euiectus & sublatu est, vt cum conuersationis ac familiaritatis diuinæ dulcedine, & suauissimi illius amoris, diuini teneritudine comparari, aut æquari possit. At quis, nisi qui de facto ea experitur & setit, deliciosa amoris signa & suauitates quas erga huiusmodi animas Deus exhibet, verbis exprimat? Hoc constat, neminem unquam potuisse aut scuisse verbis exprimere, quomodo is ipse sit; quamuis aliquid ex iis, quæ ipsæmet de eo testantur, & sacra Scriptura

S. M. Theresæ Opera.

docet.

S.
Theresia

Opera

N VI

156

docet, erueret aliquo modo nobis liceat. Christus quippe cum dilectissimis hinc sponsis suis, est ad instar viui cuiusdam fontis, qui nunquam exhauritur, & è quo continuò lux, suauitas ac deliciae promanant; & quidquid demum ab illo fluit & descendit, quaedam amoris & ignis sunt flumina. Harum amoris deliciarum & teneritudinis, plurima, eaq; clarissima, in sacris litteris videre est testimonia, in quibus quaedam velut imago delictiosi huius amoris nobis proponitur. Alias namq; spiritus sanctus eum vocat cellam vinariam, alias ipsummet vinum, alias liquorem vino longè suauiore ac meliorè, alias deniq; vberum nomine eum indiget: neq; enim tam infanti suauia & sapida materna sunt vbera, nec tantum vicissim mater eum paruulo suo delictiat, quam Dei amores & deliciae sapidae & delectabiles sunt cum ipso tractantibus & conuersantibus. Alias quoq; ebrietatis, languoris, delictii pacis, quae omnem sensum exsuperat, sibi auram tenuis, cognomine eum significat. & licet alia sexcenta ei darentur nomina, nunquam tamen illa ad dulcem illum amorem, quo amicos suos permulcet ac delinit Deus, declarandum aut exprimendum sufficeret. Nam quod Deus infinitus quidam sit amor, & bonum bona reliqua infinitum transcendens, hinc anima quae reuera ipsum possidet, quaedam bonorum & delictiarum, quae ab infinito hoc amore nascuntur, collectione & coacervatione haud dubie possidebit.

Quamquam autem certum sit, quoslibet iustos, qui in Dei gratia & amicitia sunt & viuunt illius quoq; familiaritate, ac blanda suauitate eius conuersatione gaudere, & sexcentis alijs sinceram amicitiae titulis Deo suo coniunctos esse; hic tamen tener amor, quo animas, quas suauissime amat, & ut sponsas suas habet, afficit & perfundit, in amoris ac conuersationis arctitudine & magnitudineque priorem illum longo intervallo transcendit ac superat. Etenim primi illi velut per fidem habent, quod hi sentiunt per experientiam; unde tantum inter eos est discrimen, quantum inter eum qui mellis dulcorem re ipsa percipit, & eum qui ipsum ideo nosset dulce esse, quod ita ex alijs audierit: primi, ad summum, aliquam suauitatis huius partem (quod enim Deus animae tam vicinus sit, hinc illius odorum fragrantia sexcentas quodammodo per rimulas sentitur & percipitur) olfaciunt: hi verò caelestis spiritus sui amplexuum dulcedinem de facto gustant: atque huius adminiculo sanguinem suum lac factum, id est modo quodam suauis ac sapido, Deus ipsis communicat. Et sicut in Regum aulis quidam sunt, qui ianuam apertam tenent ad cum Rege agendum & loquendum: alij verò, qui interiorius penetrant, quibus sua ille secreta reuelat, & qui semper apud ipsum versantur, eiusque intimi & familiares sunt, quibus cum proinde ille amice tractat & loquitur: ita se res in animabus cum Deo agentibus habet: quarum quae arcto amoris vinculo ei vnita & coniuncta sunt,

illius suavissima conuersatione perfruuntur, & absconditissimorum illius secretorum participes sunt. Hei ite sunt, quae suauē hunc Dei amorē re ipsa sentiunt & experiantur; de quo nihil aptius aut conuentius dici potuit quā quod aliās de eo S. Ioannes ait, dum eū manna uocauit *absconditum*, manna quidē quia delectatio est supra modum dulcis ac suauis, & non vno solum saporis genere sapida, sed ad comedentis gustum, saporem, desiderium, conditionem se conformans. Absconditum uerō, quia nullus quomodo sapiat intelligit, nisi qui ipsum de facto comedit & gustat: ipsa quippe experientia linguam mutam reddit, & quae in anima peragitur, magnitudo illam quodāmodo ineptam & impotentem reddit, ad eorum quae gustauit, minimam partem exprimendam. Atque haec est causa, cur haec gratiae ac deliciae, quas animabus Deus praestat, ita immensae sint, ut homines eas non credant, multi etiam ne intelligant quidem nam, ut bene S. Bernardus ait, hoc amoris idioma, uelut Arabicū est non amanti, & intellectu difficilius quā Graecalingua ei qui ipsam non didicit. Cuius rei hanc S. Augustinus dat causam: *Quia in homine carnali tota regula intelligendi est consuetudo cernendi, quos solent videre, credunt, quod non solent uidere, non credunt.* Atque hoc est quod Apostolus dixit, *Animalis homo non percipit nec intelligere potest opera & mirabilia Dei.* Atque ideo & S. Dionysius Areopagita cum quodam e discipulis suis de mystica hac lingua qua ad animas loquitur Deus, agens, ei consultit, ut cum sapientibus huius saeculi, nullam rerum diuinarum ac caelestium experientiam & scientiam habentibus, absconditam hanc sapientiam non communicaret. Et S. Augustinus de amoris huius & deliciarum subtilitate loquens, sic ait, *Da amantem, & sentit quod dico: da feruentem, & scientem, & sentit eterna patriae suspirantem, da talem, & scit quid dicam; si autem frigidus loquar, nescit quid loquor.* Ut ergo secreta & arcana amoris lingua intelligatur, aures Augustinus exigit amorosas; eum uerō ut ineptum & illius intelligendae incapacem reijcit, qui per frigiditatem & tepiditatem suā, illius suauitatem ac dulcorem gustare non meruit.

Tametsi uerō plurimis ob sensus stuporem & hebetudinem amorosa haec Dei cum animabus conuersatio incredibilis videatur, qui tamen fidei & lumen & ueritatem habent, eximios illos fauores & delicias, quibus amicos suos Deum allocutum esse & affecisse sacra scriptura commemorat, non possunt non fateri & credere. De Mose quippe ait, eum cum Deo, ut amicus cum amico solet, facie ad faciem loqui consueuisse, quin & aliis Prophetis gratiam hanc a Deo factam constat. Quin & Deus ipse in ueteri testamento manifestē professus est, delicias suas esse cū filiis hominum conuersari

S.

Theresia

Opera

N. V.

186

In nouo uero testamento, in quo amorem suum in homines magis Deus patefecit, maiores illius erga eosdem fuere delicia, & amoris ac beneuolentiae effusiones; quemadmodum si iam inde à temporibus Apostolorum ad usque nostra historiae sanctorum percurrere uelimus, facili negotio uidere erit. Ut autem multos viros sanctos, quibus Dominus ipse apparuit, & alios singulares fauores praestitit, iam omittamus; certum est, eum superioribus saeculis eandem gratiam etiam multis sanctis mulieribus fecisse, quarum si hic texere catalogum & seriem uellemus, prius nobis tempus deficeret, quam materia. Penam namque his exemplis sunt sanctorum historiae, atque adeo uix ulla est, in qua non singulares & eximios quosdam Dei erga amicos suos fauores legere sit.

Cum ergo ostendere uellet Dominus, ingentem liberalitatem & effusionem suam, qua se adeo impense & sine mensura amatoribus communicat, eandem esse modò quae fuit olim & saeculis prioribus, & ad bonum faciendum, gratiam; & ad malum, naturalem propensionem (etenim eundem Deum habens modò, eandem is quoque bonitatem habet quam prius, easdem quoque in Ecclesiam suam immittit influentias, eosdem denique ei fauores & gratias facere paratus est) eandem esse; hinc uelimo hoc saeculo & aetate tam eximiam ac notabilem nobis sanctam dare uoluit, sanctam inquam matrem Teresam de Iesu. Cui gratiarum ac donorum, quas magnis sanctis diuisim dare solet, plurimas iunctim & collectim dedit. Etenim fauores & deliciae, quibus eam Dominus cumulauit, nec non amoris qua cum ipsa egit affabilitas & teneritudo, tam sunt ingentes ac singulares, pares ut uix unquam legerim uel audierim; ut taceam dona varia & tam admirabilia, ac uirtutes adeo perfectas, & in summo gradu collocatas nec non alias eximias sanctitatis, qua eam donauit, praerogatiuas, quibus eam inter multas sanctas mulieres eminere, & (ut id sine uilius iniuria dicam, inter reliquas omnes rarissimam ac perfectissimam esse uoluit.

Nam tamen si multas sanctas mulieres, maximis eximisque uirtutibus praestantes fuisse; alias admirabiles caelitus uisiones, & particulares quosdam à Deo fauores accepisse; alias quoque inusitata quaedam miracula patrasse; alias denique omnia haec coniuncta & simul habuisse legamus, nullam tamen ipse sanctam (tamen si accuratè & diligenter rem excusserim) uidi aut legi, cui magis extra ordinarias & particulariores Deus opt. max. meo iudicio, contulerit praerogatiuas, quam sancta huic Matri Teresae de Iesu. Ut enim de donis ac dotibus naturalibus (quae saepe plurima fuere) quibus eam Dominus cumulauit, nihil dicam;

diuina

diuina certè & supernaturalia tot & tam eximia in ipsa fuere, vt in nulla vniquam maiora apparuerint.

Etenim, præter tantam virtutum perfectionem, ac vitæ sanctimoniam per quam operibus & factis in perfectæ & heroicæ virtutis ratione ed pertuenit, quo fortissimi quique ne cogitatione & desiderio quidem pertingunt, tot tamque extraordinarij Dei fauores; tanta item cum suprema illa Maiestate familiaritas & communicatio, ac si de Seraphinorum, illius amore quam maximè incensorum, & illi intimorum, num ero fuisset; tanta quoque rerum cælestium noticia, tanta cū cælestibus ipsis familiaritas & conuersatio, tamquam si de illorum societate fuisset, tam sublimes rerum diuinarum conceptus & sensus; tantum in absconditis secretis, & arcanis mysterijs declarâdis lumen, quantum in vno vix quisquam notauit; tam eminens & sublimis doctrina, quam libris suis comprehensam ad posteros transmisit (in quibus est rerum quas scribit subtilitate, magna qua easdem penetrat intelligentia, singulari qua ipsas exprimit perspicuitate, stili quo ea quæ dicit, propinat, elegantia & diuino artificio, & quo facit, vt qui legunt, spiritus sancti ignem, qui istis in scriptis inclusus est, notabiliter percipiant, nec non manifesta illam lucem ac calorem, quem ipsa passim spirant; ad oculum videre est, hanc doctrinam à Deo esse inspiratam, è cælo profectam, & non sine speciali spiritus sancti assistentiâ & ope conscriptam.) Præterea quod Religionis cuiusdam fuerit mater & fundatrix, quod nimirum mulier vna & sola, integram tam mulierum quam virorum Ordinem ad tantam perfectionem & vitæ arctitudinem, & ad eam sanctitatem reduxit, vt quædam primæ illius sanctitatis & innocentia, quæ primitiue Ecclesiæ temporibus inter sanctos illos Egypti & Palestinae Anachoretas viguit, imago & exemplar esse videatur; & hæc omnia, mediante diuina assistentiâ & ope, suis ipsa manibus, & vt ita dicam in brachijs suis, suique sodoris impêdio perfecit. Ad hæc miraculosa corporis illius, in corruptio & integritas; nec non plurima miracula & mirabilia, quæ illius opera tū in vita, tum post mortem præstitit, & quotidie adhuc præstat Deus. Omnia, inquam hæc tam extra ordinaria, noua, magna, singularia, tamque ab omni eo quod secundum ordinarium rerum ordinem & cursum fit, longe remota simul iuncta, quædam miraculorum, prærogatiuarum & singularium gratiarum, quibus hanc Deus sanctam honorauit, coaceruatio & synopsis est; quæ vniuersa ita simul iuncta, sanctæ vlli obtigisse me legere numquam memini. Nolo autem hic aliquam inter sanctitatis & perfectionis vniuscuiusque gradus ac qualitates comparationem instituere; sed soli Deo, qui vniuscuiusque spiritum metitur & dignitatem nouit, huius rei iudicium ascribo:

S.

Theresia

Opera

N. V.

166

solum hic loquor de illis quæ exterius de sanctis hac in vita scire possumus. Nam tamen in plurimis horum substantialiter & formaliter ipsa sanctitas non consistat, vt plurimum tamen Dominus maximis sanctis maiores conferre gratias, maiorem impertiri lucem, eisque vt instrumento ad maiora obsequij & gloriae suæ opera efficienda vti consuevit. quemadmodum enim in Beata Matre Teresa de Iesu fecisse constat, &c.

§. I.

DE SANCTITATE & PERFÉCTIONE VITÆ, SANCTÆ MATRIS TERESÆ DE IESU SEMPER OMNES BENE SENSERUNT.

Quibus propositum est, illorum sanctorum & sanctarum, quibus Dominus particulares quasdam & extra ordinarias gratias contulit, vitas describere solent, quò rite historiam suam aspiciantur, & fidem atque auctoritatem, quam res tam sublimes ac diuinæ requirunt, ei concilient, Lectorem præmonere, ante omnia probantes, & ostendentes, visiones, reuelationes, & alias id genus gratias, quas sancti illi cælitus recepere, certas, veras & indubitatas fuisse: Possè equidem huic ipse labori superfedere, cum generalis & communis, quæ in vniuersa Ecclesia est, sanctitatis ac doctrinæ B. Matris Teresæ de Iesu, tot testimonijs confirmata, approbatio ad eò sit euident, vt nullum (nisi fortè sit qui solem lucere neget) reperire sit, qui non idem debeat & cogatur confiteri. Nihilominus, tum vt meæ consolationi, & erga sanctam hanc virginem deuotioni, nec non illorum, qui eandem quoque deuotionem habere possent, satisfaciam, tum vt debita cum opinione & æstimatione Lector ad vitæ eius historiam legendam ingrediatur; quædam visum mihi est paucis præmittere testimonia, quibus illius vita, libri, sanctitas & spiritus comprobata sunt. In quo & viris doctis faciam satis, & ignorantibus ac rudibus, eos quos Dominus suis confert fauore & gratias, reddam credibiles: hi namque, velut animalia bruta & terrena, aliud non iudicant, quam quæ oculis cernunt, & quæ oculorum fidem non excedunt, omni in re ad sensuum suorum iudicium ac tribunal appellantes. Atque hæc ratione me necesse non erit nouo cum labore hic quasdam ad spiritus discernendos regulas tradere ac coaceruare, aut quemdã de visionibus, reuelationibus aut raptibus (vti alios non nullos fecisse constat) tractatum præmittere. Hac quippe in materia, aut in regulis illis consignandis ijsque ad casus particulares applicandis, grauius errare possè: quod certè de tot tamque illustribus Doctoribus quos hic producam, & qui spiritum eius examinare sustinuerunt, nullatenus præsumendum aut opinandum est. Nam, sicuti iam iam videbimus, viri omnes grauissimi, & tum

doctrina